

UCHWAŁA NR XVII/126/2017

RADY GMINY AUGUSTÓW

z dnia 15 lutego 2017 r.

w sprawie ustanowienia pomnika przyrody

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 i art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016 r., poz.446, poz. 1579, poz. 1948) oraz art. 44 ust. 1, 2 i 3a w związku z art. 6 ust. 1 pkt.6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 2134; zm: Dz. U. z 2015 r. poz. 1936 oraz z 2016 r. poz. 2249 i poz. 2260, z 2017 r. poz. 60, poz. 132) po uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Białymstoku, Rada Gminy Augustów uchwala, co następuje:

§ 1

1. Ustanawia się pomnikiem przyrody dąb szypułkowy (naukowa nazwa łacińska *Quercus robur* L.) o nazwie „Zygmunt August” o obwodzie pnia na wysokości 1,3 m (tzw. obwód pierśnicowy) nad ziemią - 705 cm i wysokości około 25 m, zlokalizowany na działce nr 309/3 (200102_2.0006.AR_1.309/3) obręb Gabowe Grądy, gmina Augustów. Położenie geograficzne N 53° 44' 18.68", E 22° 56' 46.51"E (N 53.73852222, E 22.94625278).
2. Drzewo opisane w ust. 1 podlega ochronie w celu zachowania szczególnej wartości przyrodniczej i krajobrazowej.

§ 2

W stosunku do pomnika przyrody ustanowionego w § 1 ust. 1 zakazuje się:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu,
- 2) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby
- 3) umieszczania tablic reklamowych.

§ 3

Koszty utrzymania i pielęgnacji pomnika przyrody ponosi Gmina Augustów.

§ 4

Organem sprawującym nadzór dla pomnika przyrody określonego w § 1 ust. 1 pozostaje Wójt Gminy Augustów.

§ 5

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Augustów.

§ 6

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

Przewodniczący Rady Gminy

Zdzisław Chmielewski

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016, poz.2134 z późn. zm.) obowiązkiem organów administracji publicznej, osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych oraz osób fizycznych jest dbałość o przyrodę będącą dziedzictwem i bogactwem narodowym. Organy administracji publicznej są obowiązane do zapewnienia warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych dla ochrony przyrody. Obowiązkiem organów administracji publicznej, instytucji naukowych i oświatowych, a także publicznych środków masowego przekazu jest prowadzenie działalności edukacyjnej, informacyjnej i promocyjnej w dziedzinie ochrony przyrody.

Zgodnie z art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016, poz.2134 z późn. zm.) pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.

Na podstawie art. 44 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016, poz. 2134 z późn. zm.) ustanowienie pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego następuje w drodze uchwały rady gminy. Uchwała rady gminy określa nazwę danego obiektu lub obszaru, jego położenie, sprawującego nadzór, szczególne cele ochrony, w razie potrzeby ustalenia dotyczące jego czynnej ochrony oraz zakazy właściwe dla tego obiektu, obszaru lub jego części, wybrane spośród zakazów wymienionych w art. 45 ust. 1 w/w ustawy.

W ustawie nie są umieszczone dokładne dane dotyczące obwodów drzew powyżej których należy je uznać za pomniki przyrody. Powszechnie przyjęte standardy minimalnego rozmiaru obwodu powyżej którego należy uznać drzewo za pomnik przyrody podają dla dębów wolnostojących 300 cm obwodu (w lasach 380 cm). Dąb szypułkowy, będący przedmiotem niniejszej uchwały posiada duży obwód (705 cm) umieszczający go wśród 100 najgrubszych dębów szypułkowych w Polsce, w północnym Podlasiu jest drugim co do wielkości dębem, a pierwszym w powiecie augustowskim. Jest też jednym z najstarszych drzew Podlasia, można także przypuszczać, że najstarszym w powiecie augustowskim. Jak na swój wiek jest w dobrej kondycji, posiada znaczną wysokość ok. 25 m i potężną, zdrową koronę. Wyróżnia się z otoczenia nieprzeciętnymi walorami w skali lokalnej, regionalnej i krajowej i stanowi dużą atrakcję turystyczną. Jako część wielkiego ekosystemu stanowi miejsca bytowania dla tysięcy organizmów żywych. Produkuje też ogromne ilości tlenu.

Wiek przedmiotowego dębu można obliczyć szacunkowo na 350-450 lat (nie można jednak wykluczyć, że jest starszy), co oznacza, że został posadzony w czasie panowania króla Zygmunta Augusta i zasadne jest nadanie mu nazwy „Zygmunt August”.

Projekt powyższej uchwały, na podst. art. 44 ust. 3b ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016, poz.2134 z późn. zm.) został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Białymstoku.

Objęcie tego drzewa ochroną, nadanie nazwy „Zygmunt August” i umieszczenie odpowiedniej tabliczki na drzewie uświadomi społeczeństwu dużą wartość przyrodniczą, krajobrazową i kulturową chronionego obiektu. Ochrona pomnikowa powoduje skuteczniejszą kontrolę nad obiektem i zwiększa możliwości jego pielęgnacji. Ustanowienie dębu pomnikiem przyrody przyczyni się także do poprawy wizerunku gminy, jako przyjaznej środowisku.